

M.A. (SANSKRIT) Semester - 1 (CBCS) Examination
Nov/Dec-2023 (SYLLABUS YEAR JUNE-2023)
Darśana : Vedānatasāra (Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સ્પષ્ટ રીતે સમજાવો. (૧૪)
- Que-1 Explain Clearly any two of the following (14)
- (૧) કામ્યાનિ સ્વર્ગાદીષ્ટસાધનાનિ જ્યોતિષ્ટોમાદીનિ ।
 - (૨) પ્રાયશ્ચિત્તાનિ પાપક્ષયસાધનાનિ ચાન્દ્રાયણાદીનિ ।
 - (૩) નિત્યાનિત્યવસ્તુવિવેકસ્તાવદ્ બ્રહ્મૈવ નિત્યં વસ્તુ તતોડન્યદખિલમનિત્યમિતિ વિવેચનમ્ ।
 - (૪) તિતિક્ષા શીતોષ્ણાદિ દ્વન્દ્વ સહિષ્ણુતા ।
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનો આવશ્યક નોંધ સાથે અનુવાદ કરો. (૧૪)
- Que-2 Translate with necessary notes any two passages of the following. (14)
- (૧) અસર્પભૂતાયાં રજ્જૌ સર્પારોપવદ્વસ્તૂન્યવસ્ત્વારોપડધ્યારોપઃ । વસ્તુ સચ્ચિદાનન્દાનન્તાદ્વયં બ્રહ્મા અજ્ઞાનાદિકલજડસમૂહોડવસ્તુ । અજ્ઞાનં તુ સદસદભ્યામનિર્વચનીયં ત્રિગુણાત્મકં જ્ઞાનવિરોધિ ભાવરૂપં યત્ કિંચિદિતિ વદન્ત્યહમજ્ઞાં ઇત્યાદ્યનુભવાત્ “દેવશક્તિં સ્વગુણૈર્નિગૂઢાન્” ઇત્યાદિ શ્રુતેશ્ચ ।
 - (૨) અતિપ્રાકૃતસ્તું ‘આત્મા વૈ જાયતે પુત્રઃ’ ઇત્યાદિ શ્રુતેઃ સ્વસ્મિન્નિવ સ્વપુત્રેડપિ પ્રેમદર્શનાત્પુત્રે પુસ્તે નષ્ટે ચાહમેવ પુષ્ટો નષ્ટશ્ચેત્યાદ્યનુભવાચ્ચ પુત્ર આત્મેતિ વદતિ ।
 - (૩) અથ મહાવાક્યાર્થો વર્ણયતે । ઇદં “તત્ત્વમસિ” ઇતિ વાક્યં સમ્બન્ધ ત્રયેણાખણ્ડાર્થબોધકં ભવતિ । સમ્બન્ધ ત્રયં નામ પદયોઃ સમાનાધિકરણ્યં પદાર્થયોઃ વિશેષ્યણભાવઃ પ્રત્યગાત્મલક્ષણયોઃ લક્ષ્યલક્ષણભાવશ્ચેતિ ।
 - (૪) જીવન્મુક્તો નામ સ્વસ્વરૂપાખણ્ડંબ્રહ્મજ્ઞાનેન તદજ્ઞાનબાધનદ્વારા સ્વસ્વરૂપાખણ્ડંબ્રહ્મણિ સાક્ષાત્કૃતેડજ્ઞાનતત્કાર્યસન્નિતકર્મસંશયવિપર્યયાદીનામપિ બાધિતત્વાદખિલબન્ધરહિતો બ્રહ્મનિષ્ઠઃ ।
- પ્રશ્ન-૩ વેદાન્તદર્શનની આચાર્યપરમ્પરાનો ઇતિહાસ વર્ણવો. (૧૪)
- Que-3 Described the history of આચાર્યપરમ્પરા of વેદાન્તદર્શન. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૩ વેદાન્તસારમાં નિરૂપિત ‘સાધનચતુષ્ટયમ્’ સવિસ્તર સમજાવો.
- Que-3 Explain fully ‘સાધનચતુષ્ટયમ્’ as described in વેદાન્તસાર.
- પ્રશ્ન-૪ વેદાન્તસારમાં નિરૂપિત સૃષ્ટિ પ્રક્રિયા પર સવિસ્તર નોંધ લખો. (૧૪)
- Que-4 Write a detailed note on the સૃષ્ટિપ્રક્રિયા as described in વેદાન્તસાર. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૪ આત્માના સ્વરૂપ વિશે વેદાન્તસારમાં નિરૂપિત જુદા જુદા મતો વર્ણવો.
- Que-4 Describe the various views regarding the nature of ‘આત્માના’ as delineated in વેદાન્તસાર.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Que-5 Write short notes on any two of the following: (14)
- (૧) અનુબન્ધચતુષ્ટયમ્ ।
 - (૨) આત્મસાક્ષાત્કારસાધનાનિ ।
 - (૩) સદાનન્દસ્ય જીવનપરિચયઃ ।
 - (૪) વેદાન્તસારે લિઙ્ગશરીરમ્ ।
